

REGOLAMENT (KE) Nru 1337/2008 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tas-16 ta' Diċembru 2008****li jistabbilixxi faċilità għal rispons rapidu għall-prezzijiet tal-ikel li dejjem qed joghlew fil-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 179(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Waqt li jaġixxu skont il-proċedura stipulata fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽¹⁾,

Billi:

- (1) Il-volatilità tal-prezzijiet tal-ikel poġġiet lil bosta pajjiżi li qed jiżviluppaw u lill-popolazzjonijiet tagħhom f'qagħda drammatika. Din il-kriżi tal-ikel, akkumpanjata minn kriżi finanzjarja u tal-enerġija, u deterjorazzjoni ambjentali, tirriskja li tpoġġi lil mijiet ta' miljuni ta' nies oħra f'faqar estrem, u f'ċirkostanzi ta' għu u malnutrizzjoni u għalhekk jehtieg li tiżdied is-solidarjetà ma' dawn il-popolazzjonijiet. Id-data kollha dwar il-prospetti għas-swieq tal-ikel wasslet għall-konklużjoni li l-volatilità għolja tal-prezzijiet tal-ikel tista' tkompli fis-snin li ġejjin.
- (2) Għaldaqstant, biex ikunu ikkumplementati l-istrumenti attwali tal-politika ta' żvilupp tal-Unjoni Ewropea, dan ir-Regolament għandu jistabbilixxi faċilità ta' finanzjament għal rispons rapidu għall-kriżi kkawżata mill-prezzijiet volatili tal-ikel fil-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw.
- (3) Il-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp ⁽²⁾, adottat mill-Kunsill u r-Rappreżentanti tal-Gvernijiet ta' l-Istati Membri mlaqqgħin fil-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni fl-20 ta' Diċembru 2005, jiddikjara li l-Komunità Ewropea (minn hawn 'il quddiem "il-Komunità") ser tibqa' taħdem biex ittejjeb is-sigurtà tal-ikel fuq il-livelli internazzjonali, reġjonali u nazzjonali, għan li għalih dan ir-Regolament għandu jikkontribwixxi.

- (4) Fit-22 ta' Mejju 2008, il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar il-prezzijiet tal-ikel li qed joghlew fl-UE u l-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw, u heġġeġ lill-Kunsill jiżgura l-koerenza tal-linji ta' politika nazzjonali u internazzjonali marbuta mal-ikel li għandhom l-għan li jiġi implimentat id-dritt għall-ikel.

- (5) Matul il-laqgħa tiegħu tal-20 ta' Ġunju 2008, il-Kunsill Ewropew tenna bil-qawwa l-impenn tiegħu li jikseb mira ta' Għajjuna Uffiċjali għall-Iżvilupp (ODA) kollettiva ta' 0,56 % tad-Dhul Gross Nazzjonali (DGN) sal-2010 u 0,7 % tad-DGN sal-2015, kif imniżżel fil-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-24 ta' Mejju 2005, il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-16 u s-17 ta' Ġunju 2005 u l-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp.

- (6) Filwaqt li jirrikonoxxi, fil-konklużjonijiet tiegħu tal-20 ta' Ġunju 2008, li l-prezzijiet għolja tal-ikel kienu qed jolqtu l-qagħda tal-popolazzjonijiet l-aktar foqra fid-dinja u kienu qed ipoġġu friskju l-progress lejn il-kisba tal-Għanijiet kollha ta' Żvilupp tal-Millennju (MDGs), il-Kunsill Ewropew adotta Agenda għall-Azzjoni tal-UE dwar l-MDGs li tiddikjara li l-Unjoni Ewropea hija impenjata, skont id-Dikjarazzjoni tal-Konferenza tal-Organizzazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ikel u l-Agrikoltura (FAO) adottata mill-Konferenza ta' Livell Għoli tal-FAO dwar is-Sigurtà Dinjija tal-Ikel fil-5 ta' Ġunju 2008 (id-Dikjarazzjoni tal-Konferenza tal-FAO), li tipromwovi shubija globali għall-ikel u l-agrikoltura u jesprimi x-xewqa li jkollu rwol sostanzjali billi jgħin sabiex jitnaqqas parti mid-defiċit finanzjarju sal-2010 fl-oqsma tal-agrikoltura, tas-sigurtà tal-ikel u tal-iżvilupp rurali.

- (7) Il-Kunsill Ewropew ikkonkluda wkoll li f'din il-hidma l-Unjoni Ewropea tippromwovi tweġiba internazzjonali iktar ikkoordinata u fuq medda itwal ta' żmien għall-kriżi attwali tal-ikel, b'mod partikolari fin-NU u fl-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali, tilqa' l-holqien tat-Taskforce ta' Livell Għoli għall-Kriżi Globali tas-Sigurtà tal-Ikel (HLTF) mwaqqfa mis-Segretarjat Ġenerali tan-NU u tinsab determinata li jkollha sehem shiħ fl-implimentazzjoni tad-Dikjarazzjoni tal-Konferenza tal-FAO. F'dan ir-rigward ġie adottat Qafas ta' Azzjoni Komprensiv (CFA) mill-HLTF, u l-organizzazzjonijiet internazzjonali u l-organizzazzjonijiet reġjonali niedu l-inizjattivi tagħhom stess. Il-Kunsill Ewropew ikkonkluda wkoll li l-Unjoni Ewropea ser tappoġġja rispons qawwi ta' forniment agrikolu fil-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw, waqt li b'mod partikolari jiġi pprovdut il-finanzjament meħtieġ għad -dhul agrikolu u l-assistenza

⁽¹⁾ . Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-4 ta' Diċembru 2008 (għadha mhux ippubblikata fil-ĠU) u Deċiżjoni tal-Kunsill tas 16 ta' Diċembru 2008.

⁽²⁾ Dikjarazzjoni konġunta mill-Kunsill u r-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri li jiltaqgħu fil-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni dwar il-Politika tal-Iżvilupp tal-Unjoni Ewropea: "Il-Kunsens Ewropew" (ĠU C 46, 24.2.2006, p. 1).

fl-użu ta' strumenti ta' ġestjoni tar-riskju bbażati fuq is-suq, li l-Unjoni Ewropea ser issahhah b'mod sinifikanti l-appoġġ tagħha għal investimenti pubbliċi u privati fl-agrikoltura u b'mod ġenerali tinkoraġġixxi lill-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw biex jiżviluppaw politika aħjar tal-agrikoltura, speċjalment għas-sostenn tas-sigurtà tal-ikel u r-rinforz tal-integrazzjoni reġjonali u li l-Unjoni Ewropea ser timmobilizza wkoll riżorsi sabiex tiffinanzja, lil hinn mill-ghajnuna għall-ikel, xbieki ta' sikurezza għall-gruppi ta' popolazzjoni foqra u vulnerabbli.

- (8) Il-htigijiet finanzjarji u materjali biex jiġu indirizzati b'mod shiħ il-konsegwenzi u l-kawzi tal-prezzijiet għoljin tal-ikel huma għoljin hafna. It-twegiba għandha tiġi mill-komunità internazzjonali fit-totalità tagħha u l-Komunità għamlet hilita biex tikkontribwixxi s-sehem xieraq tagħha fil-finanzjament. Il-Kunsill Ewropew tal-20 ta' Ġunju 2008 laqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tressaq proposta għal fond ġdid biex jappoġġa l-agrikoltura fil-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw, fil-qafas tal-perspettivi finanzjarji attwali.
- (9) L-istrategġija tal-Komunità għar-rispons għandha b'mod partikolari timmira biex tinkoraġġixxi bil-qawwa lis-settur agrikolu fil-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw iwettaq rispons ta' forniment fuq medda qasira għal medda medja ta' żmien filwaqt li fl-istess hin jitnaqqsu wkoll b'mod sinifikanti l-effetti negattivi tal-volatilità fil-prezzijiet tal-ikel fuq l-ifqar nies f'dawn il-pajjiżi. Twegiba min-naha ta' forniment hija wkoll fl-interess tal-Komunità sabiex tittaffa l-persjoni attwali fuq il-prezzijiet agrikoli.
- (10) Il-Komunità għandha għad-dispożizzjoni tagħha diversi strumenti ffukati fuq l-ghajnuna għall-iżvilupp b'perspettiva għat-tul, b'mod partikolari r-Regolament (KE) Nru 1905/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 li jistabbilixxi strument ta' finanzjament tal-koperazzjoni għall-iżvilupp⁽¹⁾, u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp, li jipprovdi ODA lill-pajjiżi Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (ACP) u lill-Pajjiżi u Territorji extra-Ewropej (OCTs) (minn hawn 'il quddiem imsejjah "il-EDF"), li dan l-aħhar ġew ipprogrammati b'konformità mal-prijoritajiet tal-iżvilupp fuq medda medja ta' żmien u għat-tul fil-pajjiżi eligibbli. Il-programmazzjoni mill-ġdid fuq skala kbira ta' dawn l-istrumenti mahsuba bhala twegiba għal kriżi fuq medda qasira ta' żmien tqiegħed fil-periklu l-bilanċ u l-koerenza tal-istrategġija ta' kooperazzjoni eżistenti ma' daww il-pajjiżi. Il-Komunità għandha wkoll għad-dispożizzjoni tagħha

r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1257/96 tal-20 ta' Ġunju 1996 rigward l-ghajnuna umanitarja⁽²⁾ għall-ghoti ta' ghajnuna f'każi ta' emerġenza u r-Regolament (KE) Nru 1717/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Novembru 2006 li jistabbilixxi Strument għall-Istabbiltà⁽³⁾.

- (11) Madankollu, dawn l-istrumenti diġà ġew mobilizzati jew ipprogrammati mill-ġdid fl-2008 sa l-ibgħad limitu possibbli biex jiġu indirizzati l-effetti negattivi tas-sitwazzjoni fil-prezzijiet volatili tal-ikel fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw. Sa limitu ristrett hafna, l-istess jista' jsir fl-2009; madankollu, dan ikun ferm 'il bogħod mil-livell ta' rispons mehtieg biex jissodisfa l-htigijiet.
- (12) Konsegwentement, huwa mehtieg li tiġi adottata faċilità ta' finanzjament speċifika, kumplimentari għall-istrumenti esterni ta' finanzjament eżistenti biex jiġu adottati miżuri urġenti u supplimentari li jindirizzaw b'mod rapidu l-konsegwenzi tas-sitwazzjoni tal-prezzijiet volatili tal-ikel fil-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw.
- (13) L-assistenza taht dan ir-Regolament għandha tkun ġestita b'mod li jżied il-forniment tal-oġġetti tal-ikel lill-popolazzjonijiet lokali.
- (14) Il-miżuri adottati b'din il-faċilità ta' finanzjament għandhom jghinu lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw jagħtu spinta lill-produttività agrikola fl-istaġuni li ġejjin, jagħtu rispons rapidu għall-htigiet immedjati tal-pajjiżi u l-popolazzjonijiet tagħhom u jghinuhom ukoll imiddu l-ewwel passi mehtieġa biex kemm jista' jkun jipprevjenu kontra aktar sitwazzjonijiet ta' nuqqas ta' sigurtà tal-ikel li jistgħu jinqalghu, u kif ukoll biex jikkontribwixxu biex jittaffew l-effetti tal-prezzijiet volatili tal-ikel fuq livell globali, għall-benefiċċju tal-ifqar nies, ta' bdiewa b'azjendi agrikoli żgħar u wkoll tal-konsumaturi u l-bdiewa Ewropej.
- (15) L-istess natura tal-miżuri previsti skont dan ir-Regolament teżiġi l-istabbiliment ta' proċeduri għal teħid ta' deċiżjonijiet effiċjenti, flessibbli, trasparenti u rapidi għall-finanzjament tagħhom, b'kooperazzjoni qawwija bejn l-Istituzzjonijiet kollha kkonċernati.
- (16) Il-koerenza u l-kontinwità għandhom ikunu żgurati bejn miżuri għal perijodu ta' żmien qasir li għandhom l-ghan li jipprovdu serhan għall-popolazzjonijiet milquta bl-aktar mod dirett u serju miż-żieda u/jew mill-volatilità fil-prezzijiet tal-ikel, u miżuri aktar strutturali li għandhom l-ghan li jkun evitat li l-kriżi attwali tal-ikel tirrepeti ruhha.

⁽¹⁾ ĠU L 378, 27.12.2006, p. 41.

⁽²⁾ ĠU L 163, 2.7.1996, p. 1.

⁽³⁾ ĠU L 327, 24.11.2006, p. 1.

- (17) Huwa mehtieg li tiġi prevista l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾, ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej kontra l-frodi u irregolarijiet oħra ⁽²⁾ u r-Regolament (KE) Nru 1073/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 1999 dwar investigazzjonijiet immexxja mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) ⁽³⁾.
- (18) Billi l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jinkisbu biżżejjed mill-Istati Membri u jistgħu għalhekk, minhabba l-iskala tal-azzjoni, jinkisbu aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skont il-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieg biex jinkisbu dawn l-oġġettivi.
- (19) Il-miżuri mehtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu adottati skont id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li ttiprovdi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' l-implimentazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni ⁽⁴⁾.
- (20) L-istrumenti ta' żvilupp differenti u din il-faċilità ta' finanzjament għandhom jiġu applikati sabiex tiġi żgurata l-kontinwità fil-kooperazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tat-tranżitu minn twegiba ta' emerġenza għal twegiba fuq perijodu ta' żmien medju u twil. Dan ir-Regolament għandu jkun parti minn strateġija għal perijodu twil għall-kontribut tas-sigurtà tal-ikel fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, abbażi tal-htigijiet u l-pjani tagħhom stess.
- (21) Biex jiġi żgurat li l-miżuri previsti f'dan ir-Regolament ikunu effettivi u minhabba l-urġenza tan-natura tagħhom, dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fil-jum ta' wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu,

ADDOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Il-Komunità għandha tiffinanzja miżuri li l-mira tagħhom hi s-sostenn għal twegiba rapida u diretta għall-prezzijiet volatili tal-ikel fil-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw, filwaqt li jiġi indirizzat primarjament il-perijodu bejn l-ghajnuna ta' emerġenza u l-kooperazzjoni għall-iżvilupp fuq medda medja sa medda twila ta' żmien.

⁽¹⁾ ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2.

⁽³⁾ ĠU L 136, 31.5.1999, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

2. Il-miżuri msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu ta' benefiċċju għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw, kif definit mill-Kumitat għall-Għajnuna tal-Iżvilupp tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiku (OECD/DAC), u għall-popolazzjonijiet tagħhom, skont id-dispożizzjonijiet li ġejjin.

Dawk il-miżuri għandhom jiġu adottati skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 13(2). Huma għandhom jiffinanzjaw inizzjattivi li jappoġġaw l-iskop u l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.

3. Fejn ikun fattibbli, il-programmi ta' azzjoni implimentati minn entitajiet eligibbli għal finanzjament skont l-Artikolu 4(1) għandhom jifasslu f'konsultazzjoni mal-organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili u l-implimentazzjoni ta' proġetti ffinanzjati permezz ta' din il-faċilità ta' finanzjament għandha tinvolvi tali organizzazzjonijiet.

4. Biex jiġu ottimizzati l-utilità u l-impatt ta' dan ir-Regolament, ir-riżorsi għandhom ikunu kkonċentrati fuq lista limitata ta' pajjiżi ta' mira ta' priorità għolja, identifikati abbażi ta' gabra ta' kriterji stabbiliti fl-Anness, u f'koordinazzjoni ma' donaturi oħrajn u msieħba oħrajn tal-iżvilupp permezz ta' valutazzjonijiet rilevanti tal-htigijiet li jitqieghdu għad-dispożizzjoni minn organizzazzjonijiet speċjalizzati u internazzjonali bħal dawk tas-sistema tan-NU, f'konsultazzjoni mal-pajjiżi msieħba.

5. Biex tiġi żgurata l-koerenza u l-effikaċja tal-ghajnuna Komunitarja, meta l-programm jew il-proġett għall-implimentazzjoni jkun ta' natura reġjonali jew transkonfinali, jista' jiġi deċiż, skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 13(2), li l-popolazzjonijiet ta' pajjiżi oħra li qed jiżviluppaw li ma jkunux jappartjenu għal dak ir-reġjun ikunu jistgħu jibbenefikaw mill-programm ikkonċernat.

6. Fejn għandu jiġi pprovdut appoġġ għal miżuri implimentati mill-Organizzazzjonijiet Internazzjonali, inklużi l-Organizzazzjonijiet Reġjonali, (minn hawn 'il quddiem "Organizzazzjonijiet Internazzjonali"), tali organizzazzjonijiet għandhom jintgħazlu skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 13(2) u fuq il-bażi tal-valur miżjud tagħhom, il-vantaġġ komparattiv tagħhom u l-kapaċità tagħhom li jimplimentaw programmi b'mod rapidu u effiċjenti bi twegiba għall-htigijiet speċifiċi tal-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw li jkun pajjiżi ta' mira f'dak li għandu x'jaqşam mal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 2

Oġġettivi u prinċipji

1. L-oġġettivi primarji tal-assistenza u l-kooperazzjoni skont dan ir-Regolament għandhom ikunu:

- (a) li jiġi inkoraġġit rispons pożittiv ta' forniment mis-settur tal-agrikoltura f'pajjiżi u reġjuni ta' mira;
- (b) li jiġu appoġġati attivitajiet ta' rispons rapidu u dirett biex jittaffew l-effetti negattivi tal-prezzijiet volatili tal-ikel fuq il-popolazzjonijiet lokali b'konformità mal-oġġettivi globali għas-sigurtà tal-ikel, inklużi l-istandards tan-NU għal htigijiet nutrittivi;

(c) li jissahhu l-kapaċitajiet produttivi u l-governanza tas-settur agrikolu biex tissahhah is-sostenibbiltà tal-interventi.

2. Ghandu jiġi segwit approċċ differenzjali li jkun jiddependi mill-kuntasti tal-iżvilupp u l-impatt tal-prezzijiet volatili tal-ikel sabiex il-pajjiżi jew ir-reġjuni ta' mira u l-popolazzjonijiet tagħhom jibbenefikaw minn sostenn immirat, speċifiku u adattat kif jixraq għalihom, ibbażat fuq il-htigijiet, l-istrategġiji, il-prijoritajiet u l-kapaċitajiet ta' rispons proprij tagħhom.

3. Il-miżuri appoġġati taht dan ir-Regolament għandhom jiġu kkoordinati ma' daww appoġġati taht strumenti oħra, inkluż ir-Regolament (KE) Nru 1257/96, ir-Regolament (KE) Nru 1905/2006 u r-Regolament (KE) Nru 1717/2006 u l-Ftehim ta' Shubija bejn l-AKP u l-KE ⁽¹⁾, sabiex tiġi żgurata l-kontinwità fil-kooperazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tat-tranzizzjoni minn rispons ta' emerġenza għal rispons fuq perijodu ta' żmien medju u fit-tul.

4. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-miżuri adottati taht dan ir-Regolament ikunu konsistenti mal-qafas politiku strateġiku globali tal-Komunità għall-pajjiżi jew pajjiżi eliġibbli kkonċernati.

Artikolu 3

Implimentazzjoni

1. L-ghajnuna u l-kooperazzjoni Komunitarja għandha tiġi implimentata permezz ta' gabra ta' deċiżjonijiet biex jiġu ffinanzjati l-miżuri ta' appoġġ kif iffisser fl-Artikolu 1, il-paragrafi (1), (2) u (3), li għandhom jiġu adottati skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 13(2). Il-Kummissjoni għandha tippreżenta, u għandu jiġi adottat skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 13(2), pjan ġenerali għall-użu ta' din il-faċilità ta' finanzjament, inkluża l-lista ta' pajjiżi ta' mira msemmija fl-Artikolu 1(4) u l-bilanċ bejn entitajiet eliġibbli msemmija fl-Artikolu 4(2). Dan il-pjan ġenerali għandu jirċievi l-opinjoni tal-kumitat imsemmi fl-Artikolu 13(1) qabel l-1 ta' Mejju 2009.

2. B'kont meħud tal-kondizzjonijiet speċifiċi li jeżistu fuq il-livell tal-pajjiż, il-miżuri ta' appoġġ li għandhom ikunu eliġibbli għall-implimentazzjoni huma:

- (a) miżuri li jtejbju l-aċċess għad-dhul u s-servizzi agrikoli, inklużi fertilizzanti u żrieragh, b'attenzjoni speċjali mogħtija għall-faċilitajiet lokali u d-disponibbiltà;
- (b) miżuri ta' xbieki ta' sigurtà li jimmiraw għaž-żamma jew it-titjib tal-kapaċità produttiva agrikola, u għall-indirizzar

⁽¹⁾ Ftehim ta' Shubija bejn il-Membri tal-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku, min-naha waħda u l-Komunità Ewropew u l-Istati Membri min-naha l-oħra, iffirmat f'Cotonou fit-23 ta' Ġunju 2000 (ĠU L 317, 15.12.2000, p. 3).

tal-htigijiet bażiċi tal-ikel fil-każ tal-popolazzjonijiet l-aktar vulnerabbli, inklużi t-tfal;

(c) miżuri oħrajn fuq skala żgħira li għandhom l-ghan li jżidu l-produzzjoni abbażi tal-htigijiet tal-pajjiż: mikrokreditu, investiment, tagħmir, infrastruttura u hażna; kif ukoll taħriġ vokazzjonali u appoġġ għal gruppi ta' professjonisti fis-settur agrikolu.

3. L-implimentazzjoni ta' dawn il-miżuri ta' appoġġ għandha tkun konformi mad-Dikjarazzjoni dwar l-Effettività tal-Għajnuna adottata mill-Forum ta' Livell Għoli dwar l-Effettività tal-Għajnuna, li seħh f'Parigi fit-2 ta' Marzu 2005 ("id-Dikjarazzjoni ta' Parigi dwar l-Effettività tal-Għajnuna") u l-Aġenda ta' Azzjoni adottata mill-Forum ta' Livell Għoli dwar l-Effettività tal-Għajnuna, li seħh f'Akkra fl-4 ta' Settembru 2008 ("id-Dikjarazzjoni ta' Akkra dwar l-Effettività tal-Għajnuna"). Hija għandha tkun iffokata fuq irziezet żgħar u ta' daqs medju għall-agrikultura tal-familja u għall-produzzjoni tal-ikel, partikolarment daww mmexxija min-nisa, u popolazzjonijiet f'qar l-aktar milquta mill-kriżi tal-ikel, waqt li jiġi evitat kull tip ta' tghawwiġ ta' swieq u produzzjoni lokali; dhul u servizzi agrikoli għandhom sa fejn ikun possibbli jinxtraw lokalment.

4. Il-miżuri amministrattivi li jagħtu appoġġ li jissodisfaw l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament jistgħu jiġu ffinanzjati sa mas-simu ta' 2 % tal-ammont imsemmi fl-Artikolu 12.

Artikolu 4

Eliġibbiltà

1. L-entitajiet eliġibbli għall-finanzjament għandhom ikunu, sa fejn il-programmi tagħhom jikkontribwixxu għall-oġġettivi ta' dan ir-Regolament:

- (a) pajjiżi u reġjuni msieħba, u l-istituzzjonijiet tagħhom;
- (b) korpi decentralizzati fil-pajjiżi msieħba, bħal municipalitajiet, provinċji, dipartimenti u reġjuni;
- (c) korpi kongunti stabbiliti mill-pajjiżi u reġjuni msieħba mal-Komunità;
- (d) organizzazzjonijiet internazzjonali, inklużi organizzazzjonijiet reġjonali, korpi tan-NU, dipartimenti u missjonijiet, istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali u reġjonali u banek tal-iżvilupp;
- (e) istituzzjonijiet u korpi Komunitarji, iżda biss għall-finijiet ta' l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' appoġġ imsemmija fl-Artikolu 3(4);
- (f) aġenziji tal-UE;

- (g) l-entitajiet u l-korpi tal-Istati Membri, tal-pajjiżi u r-reġjuni msiehba u ta' kwalunkwe pajjiż terz iehor li jikkonforma mar-regoli dwar l-aċċess għall-assistenza esterna tal-Komunità kif imnizzel fir-Regolament (KE) Nru 1905/2006 li ġejjin, sa fejn dawn jgħinu sabiex jinkisbu l-oġettivi ta' dan ir-Regolament:
- (i) korpi pubbliċi jew parastatali, awtoritajiet lokali u konsorzji jew assoċjazzjonijiet rappreżentattivi tagħhom;
 - (ii) kumpaniji, ditti u organizzazzjonijiet u negozji privati oħrajn;
 - (iii) istituzzjonijiet finanzjarji li jagħtu, jippromwovu u jiffinanzjaw investiment privat f'pajjiżi u reġjuni msiehba;
 - (iv) atturi mhux tal-Istat li joperaw fuq bażi indipendenti u affidabbli;
 - (v) persuni fiżiċi.

2. Għandu jiġi applikat bilanċ adatt fl-allokazzjoni ta' riżorsi bejn il-korpi elenkati fil-paragrafu 1(d) ta' dan l-Artikolu u entitajiet eliġibbli oħrajn.

Artikolu 5

Tipi ta' finanzjament

Il-finanzjament Komunitarju jista' jiehu l-forom li ġejjin:

- (a) proġetti u programmi;
- (b) appoġġ baġitarju, speċjalment appoġġ baġitarju settorjali, jekk il-ġestjoni tan-nefqa pubblika tal-pajjiż imsieheb tkun trasparenti, affidabbli u effettiva biżżejjed, u jekk il-kondizzjonijiet għall-appoġġ baġitarju stabbiliti fl-istrument finanzjarju ġeografiku rilevanti jkunu ġew issodisfati;
- (c) kontribuzzjonijiet lill-organizzazzjonijiet internazzjonali jew reġjonali u fondi internazzjonali ġestiti minn organizzazzjonijiet bħal dawn;
- (d) kontribuzzjonijiet għal fondi nazzjonali stabbiliti minn pajjiżi u reġjuni msiehba sabiex jattiraw finanzjament kongunt minn għadd ta' donaturi, jew kontribuzzjonijiet għal fondi stabbiliti minn donatur wiehed jew aktar għall-fini tal-implimentazzjoni kongunta tal-proġetti;
- (e) il-kofinanzjament flimkien ma' entitajiet eliġibbli għall-fondi kif definit fl-Artikolu 4.

- (f) fondi mqieghda għad-dispożizzjoni tal-Bank Ewropew ta' l-Investment (BEI) jew ta' intermedjarji finanzjarji oħra abbażi ta' programmi tal-Kummissjoni bil-ghan li jiġi pprovdut self (b'mod partikolari bħala appoġġ għall-investment u għall-iżvilupp tas-settur privat), kapital ta' riskju (fil-forma ta' self subordinat jew kondizzjonali) jew investimenti minuri u temporanji oħrajn fil-kapital tan-negozju, u kontribuzzjonijiet għall-fondi ta' garanzija skont l-Artikolu 32 tar-Regolament (KE) Nru 1905/2006, sal-punt li r-riskju finanzjarju tal-Komunità jkun limitat għal dawn il-fondi.

Artikolu 6

Proċeduri għall-Finanzjament u l-Ġestjoni

1. Il-miżuri ffinanzjati skont dan ir-Regolament għandhom jiġu implimentati skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Gunju 2002 rigward ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit generali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾, b'kont mehud fejn adatt tan-natura tagħhom ta' miżuri marbuta ma' kriżi tal-miżuri li għandhom jiġu adottati.

2. Fil-każ ta' kofinanzjament u f'każijiet oħrajn debitament iġġusifikati, il-Kummissjoni tista' tafda kompiti ta' awtorità pubblika, u b'mod partikolari kompiti ta' implimentazzjoni tal-baġit, f'idejn il-korpi msemmija fl-Artikolu 54(2)(c) tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002.

3. Fil-każ ta' ġestjoni decentralizzata, il-Kummissjoni tista' tiddeciedi li tuża l-proċeduri ta' akkwist jew ta' għotja tal-pajjiż jew reġjun imsieheb benefiċjarju wara li jkun ivverifikat li huma jirrispettaw il-kriterji rilevanti stipulati fir-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002, kemm-il darba jintlahqu il-kondizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 1905/2006.

4. L-assistenza Komunitarja ma għandhiex fil-prinċipju tintuża biex jithallsu taxxi, dazji jew hlasijiet f'pajjiżi eliġibbli.

5. Il-partecipazzjoni fil-proċeduri kuntrattwali adatti għandha tkun miftuha għall-persuni fiżiċi u ġuridiċi kollha li huma eliġibbli skont l-istrument ta' żvilupp ġeografiku applikabbli għall-pajjiż li fih l-azzjoni titwettagħ, u kif ukoll għall-persuni fiżiċi u ġuridiċi kollha li huma eliġibbli skont ir-regoli tal-organizzazzjoni internazzjonali implimentattiva, filwaqt li jittiehed hsieb li jiġi żgurat trattament ugwali għad-donaturi kollha. L-istess regoli għandhom japplikaw fir-rigward ta' fornimenti u materjali. L-esperti jistgħu ikunu ta' kwalunkwe nazzjonalità.

⁽¹⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1.

Artikolu 7

Impenji baġitarji

L-impenji baġitarji għandhom isiru fuq il-bażi tad-deċiżjonijiet meħuda mill-Kummissjoni.

Artikolu 8

Il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità

1. Kwalunkwe ftehim finanzjarju li jirriżulta mill-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandu jinkludi dispożizzjonijiet li jiżguraw il-harsien tal-interessi finanzjarji tal-Komunità, b'mod partikolari fir-rigward tal-frodi, tal-korruzzjoni u ta' kwalunkwe attività illegali ohra skont ir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2988/95, ir-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, u r-Regolament (KE) Nru 1073/1999.

2. Il-ftehimiet għandhom espressament jintitolaw lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri sabiex iwettqu verifiki, inklużi verifiki tad-dokumenti jew verifiki fuq il-post ta' kwalunkwe kuntrattur jew sub-kuntrattur li jkun irċieva fondi Komunitarji. Huma għandhom ukoll espressament jawtorizzaw lill-Kummissjoni sabiex twettaq kontrolli fuq il-post u spezzjonijiet skont ir-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96.

3. Il-kuntratti kollha li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tal-assistenza għandhom jiżguraw id-drittijiet tal-Kummissjoni u tal-Qorti tal-Awdituri skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu matul u wara l-eżekuzzjoni tal-kuntratti.

Artikolu 9

Vizibbiltà tal-Unjoni Ewropea

Il-kuntratti konklużi bis-saħħa ta' dan ir-Regolament għandhom jinkludu dispożizzjonijiet speċifiċi li jiżguraw il-vizibbiltà xierqa tal-Unjoni Ewropea fl-attivitajiet kollha li tkun impenjata fihom fuq il-bażi ta' *dawk* il-kuntratti.

Artikolu 10

Evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tissorvelja u tirrevedi attivitajiet implimentati taħt dan ir-Regolament, fejn hu xieraq permezz ta' evalwazzjonijiet esterni indipendenti, biex taċċerta jekk l-oġettivi ġeww milhuqa u biex tkun tista' tifformula rakkomandazzjonijiet bil-hsieb li jittejbu operazzjonijiet futuri rilevanti dwar il-kooperazzjoni għall-iżvilupp. Proposti mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill għal evalwazzjonijiet esterni indipendenti għandhom jiġu kkunsidrati kif jisthoqq.

2. Il-Kummissjoni għandha tibgħat ir-rapporti ta' evalwazzjoni tagħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 13 għall-informazzjoni. L-Istati Membri jistgħu jitolbu li jiddiskutu evalwazzjonijiet speċifiċi f'dak il-Kumitat.

3. Il-Kummissjoni għandha tassocja l-partijiet interessati kollha rilevanti, inklużi atturi mhux Statali u awtoritajiet lokali, fil-fażi ta' evalwazzjoni tal-assistenza tal-Komunità provduta taħt dan ir-Regolament.

Artikolu 11

Rappurtar

Il-Kummissjoni għandha ttipprovdi lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar l-implimentazzjoni tal-miżuri, inkluż safejn ikun possibbli, dwar ir-riżultati u l-impatti prinċipali tal-assistenza pprovduta taħt dan ir-Regolament, mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2012. F'Diċembru 2009 l-Kummissjoni għandha ttipprovdi lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport interim inizjali dwar il-miżuri meħudin. Ir-rapporti msemmijin f'dan l-Artikolu għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lill-htigiet tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi dwar l-Effettività tal-Għajnuna u l-Aġenda ta' Akkra għal Azzjoni.

Artikolu 12

Dispożizzjonijiet finanzjarji

L-ammont finanzjarju totali ta' referenza għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għal matul il-perjodu 2008-2010 għandu jkun ta' EUR 1 biljun.

Artikolu 13

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat imwaqqaf bl-Artikolu 35(1) tar-Regolament (KE) Nru 1905/2006.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 4 u 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE, waqt li jkun kunsidrati d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.

3. Il-perjodu stabbilit fl-Artikolu 4(3) tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandu jkun iffissat għal 10 ijiem ta' xogħol għal miżuri adottati sat-30 ta' April 2009 u 30 jum għal miżuri adottati sussegwentement.

Artikolu 14

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh l-ghada tal-pubblikazzjoni tiegħu fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Huwa għandu japplika sal-31 ta' Diċembru 2010.

Dan ir-Regolament jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Strasburg, 16 ta' Diċembru 2008.

Għall-Parlament Ewropew
Il-President
H.-G. PÖTTERING

Għall-Kunsill
Il-President
B. LE MAIRE

ANNEX

Kriterji indikattivi għall-għażla ta' pajjiżi ta' mira u l-allokazzjoni ta' riżorsi finanzjarji:

- Livelli ta' faqar u htigijiet reali tal-popolazzjonijiet
- Żviluppi fil-prezzijiet tal-ikel u l-impatt soċjali u ekonomiku potenzjali:
 - Dipendenza fuq importazzjonijiet tal-ikel
 - Vulnerabbiltà soċjali u stabbiltà politika
 - Effetti makroekonomiċi tal-iżviluppi fil-prezzijiet tal-ikel
- Kapacità tal-pajjiż biex jipprovdi rispons u jimplimenta miżuri ta' rispons *xierqa*:
 - Kapacità ta' produzzjoni agrikola
 - Reżistenza għal xokkijiet esterni

L-allokazzjonijiet finanzjarji indikattivi lill-pajjiżi għandhom ikunu bbażati fuq il-kriterji tal-għażla ta' pajjiżi ta' mira u jqisu d-daqs tal-popolazzjoni tal-pajjiż ta' mira.

Jitqiesu wkoll sorsi oħra ta' finanzjament disponibbli għall-pajjiż ta' mira, fi żmien qasir, mill-komunità ta' donaturi, biex iwieġbu għall-iżviluppi fil-prezzijiet tal-ikel.
